

mentom -š- pokazujući da se stari slavenski sufiksi tipa -š-, karakteristični primarno za tvorbu hipokoristika, čuvaju danas i u antroponimima, kao i u određenom broju toponima nastalih od ovoga tipa antroponima.

Mate Šimundić raspoređuje prosta imena prema njihovoj motivaciji u 23 skupine. Tako organiziranom raspodjelom osobnih imena autor je pokazao koji su sve oblici i elementi čovjekova života i svijeta oko njega izvor motiviranosti pri izboru osobnog imena.

Svetozar Georgijević, piše *O imenu Bunjevci* i pridružuje se onim hipotezama o podrijetlu imena Bunjevci koje su tvrdile ili samo pretpostavljale izvođenje imena Bunjevci od *bunja* (jama zemunica). Bunjevac je, prema autoru, čovjek koji živi u bunji, pa je taj naziv proširen na cijelu etničku skupinu s tom karakteristikom stanovanja. Svoju hipotezu autor osniva na povijesno-etnografskim činjenicama.

Onomastičke radove prikazuje:

E. Marin, *Historijat i stanje istraživanja ilirske antroponimije s obzirom na njezinu rasprostranjenost* (iscrpan pregled radova o ilirskoj onomastici); Wt. Pianka, *Macedoiskie imiona osobowe kotliny Azot* (M. Mitkov); V. Dumbović, *Krške terminologije jugoslaven-skih naroda*; E. Eichler, *Zur Kartographischer Darstellung slawischer Ortsnamen der Steiermark*; N. V. Podol'skaja, *Slovar' russkoj onomastičeskoj terminologiji*, (P. Šimunović); E. Eichler, *Die Ortsnamen der Niederlandsitz* (M. Švab).

U Informacijama nalazimo:

Vtora jugoslavenska onomastička konferencija, Skopje, 6—9. X. 1977. (T. Stamatovski); *VII. slovačka onomastička konferencija*, Širava, 20—24. IX. 1976. (M. Ladević); *Onomastički simpozij u Prištini*. Priština, 25 — 27. III. 1977. (S. Gashi). Na kraju časopisa je nekrolog nedavno preminulom velikom poljskom i slavenskom onomastičaru Mieczysławu Karašu (1924—1977) (P. Šimunović).

Vesna Zečević

ZNAČAJNA MONOGRAFIJA O BUKOVICI

Živko Bjelanović, *Imena stanovnika mjesta Bukovice*, »Čakavski sabor«, Split, 1978, str. 202

U moru znanstvene nenapisanosti o Bukovici monografija splitskog profesora Živka Bjelanovića značajno je uvođenje u nauku ovog predjela sjeverne Dalmacije. Zbog toga je djelo iznad svega i pionirsko zao-ravanje brazde u povijesno, sociološko, lingvističko, kulturno posve neobrađeno tlo Bukovice.

Na, »Imena stanovnika mjesta Bukovice«, svojom naučnom težinom, značajna su i kao novum u našoj lingvističkoj znanosti. Okosnicu radnje čini minuciozno izučavanje tvorbe etnika (naziva za stanovnike mjesta, npr. Đevrščanac) i ktetika (pridjevske izvedenice od toponima, npr. henkovački) Bukovice na osnovu terenskih istraživanja, književnih tekstova, imenika i dnevne štampe. Znači, autor prilazi istraživanju sinkronijski, zane-marujući ono što je u govorima Bukovice bilo nekada — dijakronijsko, odnosno etimološki karakter onomastike. I ovakav pristup omogućio je magistru lingvistike da, u duhu sa sociolingvističkim pristupom problematici tvorbe riječi našeg suvremenog jezika, prikupi važnu dijalektološku građu onomastičke važnosti. Još je značajnije da je Bjelanović na osnovu ove građe ukazao na zakonitosti izvođenja etnika i ktetika od naseljenih mjesta u Bukovici.

U nastojanju da cjelovitije zahvati sredstva i način njihova organiziranja u strukturama etnika i ktetika u govoru naroda Bukovice, pisac se koristio i rezultatima historijske znanosti vezanim za migracije od XVI. do XVII. stoljeća na ovom području Dalmacije. To je u prvom redu odraz povezanosti jezične i izvanjezične prožetosti nauke o jeziku. Autor značajno uviđa da, i kada se radi o lingvističkom pristupu onomastičkoj građi, poniranje u povijest postaje neminovno. Tako dijalektološka teza Ž. Bjelanovića — »štokavština sjeverne Dalmacije bliža je govorima Pive i Drobnjaka nego jeziku koji se nalazi u Vukovim dje-

lima« — i pored oslona na važne historijske radove, koji su daleko od razrješenja fenomena brojnih migracijskih kretanja u Dalmaciji, predstavlja izazov za povjesničare. Njena potvrda preko historijskih izvora značit će i dokaz lingvističkih izučavanja mr. Bjelanovića.

Ova monografija o Bukovici, koja se javlja 77 godina poslije prvog većeg rada o ovom kraju, poziva i na hitnu akciju sakupljanja »žive« onomastičke građe. Naime, »masovni odlazak u grad seoskog stanovništva i zamjena dijalektalnih osobina književnima u procesu sve većeg kulturnog i obrazovnog napretka, čini svoje. Moglo bi se dogoditi da zajedno s današnjim generacijama starijih stanovnika iščeznu i oblici govora kakvi su postojali u Kninskoj i Drniškoj krajini te Bukovici i Ravnim kotarima više od dva i pol stoljeća. Za našu dijalektologiju i jezičnu znanost uopće bio bi to veliki gubitak jer bi neproučen nestao jezični idiom koji se nalazi u osnovi književnog standarda kakav je u nas u Hrvatskoj.«

Uistinu, moramo imati na umu ovaj apel.

No, nesumnjivo je da se onomastičkoj zbilji Bukovice treba prići i istraživanjem toponomastičke prošlosti. Tek otkrivanjem iz-

gubljenih, zaboravljenih oblika, »starih sedimenata« toponima onomastička sadašnjost, pa tako i Bukovice, bit će mnogo razumljivija. To zahtijeva dodatne napore i iščitavanja arhivalija — čega će se, nesumnjivo, učenjaci prihvatiti svjesni da će doći do valjanijih onomastičkih zaključaka. Na ovom je planu nužno očekivati pomoć historičara, ali i arhivista. Na žalost ni do danas nemamo značajnijih radova o prošlosti Bukovice. Ovo historijsko zaobilazjenje manje je bolan problem. Veća je poteškoća što arhivska građa u samoj Bukovici leži nesređena, ali nepristupačna stručnjacima. Iznad svega boli činjenica da se arhivski materijal i danas nestručno čuva, a možda i propada.

Budemo li nehajni i dalje, onemogućit ćemo sve generacije koje dolaze da se uhvate u koštac s onim što mi nismo htjeli i mogli.

Zato će vrijednost ove studije, valjane akribičnosti, izvrsna stila, bogatih bilježaka i iscrpnog indeksa, biti tim veća ako ovaj uspješli zahvat na polju toponimije Bukovice bude poticaj ne samo lingvistima već i historičarima, ali i stručnjacima drugih znanstvenih disciplina. Jedino će se interdisciplinarnim pristupom doći do trajnijih rezultata, pa i o prošlosti naroda Bukovice.

Milenko Pekić

VIJESTI

DEVETI KONGRES JUGOSLAVENSKIH SLAVISTA

Deveti kongres jugoslavenskih slavista održat će se od 17. do 21. listopada 1979. g. u Ljubljani.

Tematika je kongresa:

- nastava jezika i književnosti u usmjerenom obrazovanju
- sociolingvistički aspekti istraživanja /južno/slavenskih jezika (podtema: jezični kontakti jugoslavenskih naroda i narodnosti)
- razine jezične strukture južnoslavenskih jezika (podtema: rad na Općeslavenskom lingvističkom atlasu)
- pitanja jezika i književnosti NOB

— međusobne i druge veze suvremenih jugoslavenskih književnosti.

Na kongresu u Ljubljani (ponovo u glavnom gradu Slovenije nakon 18 godina) osim referenata sudjelovat će i delegati stručnih, znanstvenih i drugih zainteresiranih ustanova, pa će i po tom IX. kongres, kao i dosadašnji kongresi, pridonijeti razvitku jugoslavenske znanosti o književnosti i jeziku, realiziranju najprikladnijih metoda koje će omogućiti da se napredak što brže i djelotvornije ostvari.

Prijave referenata i naslova njihovih referata i delegata primaju se do 1. veljače 1979. Referenti su dužni da do 1. svibnja o. g. predaju kratak sažetak svojega referata. Prijave i sažeci šalju se na adresu: